

Eser sözleşmesi ilişkisinde, yüklenici tarafından gerçekleştirilen imalâtın iş sahibi tarafından reddedilemeyecek bir oranda tamamlanmamış olması halinde, haksız dahi olsa sözleşme tek taraflı irade beyanıyla feshedilebilir. Yargıtay uygulamasında geriye etkili fesih olarak da adlandırılan bu halde; fesih, karşı tarafa varmakla hukuki sonuç doğurur.

sözleşme gereği davalı yüklenicinin süresi içerisinde işi teslim etmemesi nedeniyle sözleşmeyi feshettiklerini, bu nedenle avans iş bedeli olarak verilen bedelin iadesine karar verilmesini talep etmiş; davalı yüklenici vekili ise, taraflarınca sözleşmede öngörülen süre içerisinde sözleşme konusu tente ve pergolaları hazır ettiklerini ancak, davacı iş sahibinin ...'daki karışıklığı gerekçe göstererek siparişi iptâl ettiğini ifade ederek davanın reddine karar verilmesi gerektiğini savunmuştur.

Mahkemece, dosya kapsamındaki yazışma ve diğer delillerden davalının sözleşme konusu işin üretim aşamasını tamamladığı, montaj aşamasında sözleşmenin davacı tarafça feshedildiği, bilirkişilerce de yapılan üretimin işin %80'ine karşılık geleceği yönünde rapor verdikleri, ödemenin yapılan işe karşılık geldiği gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiş; davacı vekilinin temyiz istemi üzerine Dairemizce yapılan inceleme neticesinde, tente sisteminin davacının talebi halinde kendisine verileceğinin tabii bulunmasına göre hükmün onanmasına karar verilmiştir.

Eser sözleşmesi ilişkisinde, yüklenici tarafından gerçekleştirilen imalâtın iş sahibi tarafından reddedilemeyecek bir oranda tamamlanmamış olması halinde, haksız dahi olsa sözleşme tek taraflıirade beyanıyla feshedilebilir. Yargıtay uygulamasında geriye etkili fesih olarak da adlandırılan bu halde; fesih, karşı tarafa varmakla hukuki sonuç doğurur.

Sözleşmenin bu şekilde feshedilmesi halinde, sözleşme ilişkisi sebepsiz zenginleşme hükümlerine göre tasfiye edilir ve herkes aldığını iade eder. Buna karşılık; işin, iş sahibi tarafından reddedilemeyecek bir oranda tamamlanmış olması ya da imal edilen malzemenin iş sahibi için özel olarak üretilmesi ve bu nedenle başka bir iş için kullanılmasının mümkün olmaması halindeyse, sözleşmenin tek taraflı olarak ve geriye de etkili olacak şekilde feshedilmesi mümkün değildir. Zira, bu halde fesheden tarafın 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 2. maddesinde anlamını bulan sübjektif iyi niyet kurallarına uygun davrandığından söz edilemez. Sözleşmenin bu halde feshi durumunda da, fesih ileriye etkili olacağından, yüklenici fesih tarihine kadar yaptığı imalâtın bedelini, iş sahibi de yapılan imalâtın teslimini talep edebilecektir.

Yargılama sırasında davalı tarafça yapıldığı ifade edilen imalâtın tespiti yönünde mahallinde bir keşif ve bilirkişi incelemesi yapılmadığı gibi başka bir şekilde de imalâtın nelerden ibaret olduğu ve bedelinin ne şekilde davacı

tarafından yapılan sözleşme bedelinin %80'ine tekabül ettiği belirlenmiş değildir. Bu şekliyle, alınan bilirkişi raporunun Yargıtay denetimine uygun olduğu kabul edilemez.

Bu durumda mahkemece, imalâtın bulunduğu mahalde mümkün olması halinde konusunda uzman bilirkişiler marifetiyle keşif de yapılarak; alınacak raporla işin fiziki gerçekteşme oranı, getirilen seviyeye göre iş sahibince reddedilemeyecek oranda tamamlanmış ve özel imalât olup olmadığı ve gerçekleştirilen imalâtın bedeli belirlenip işin reddedilemeyecek oranda gerçekteşmiş ve özel imalât olması halinde yapılan imalâtın iş sahibine teslimi koşuluyla ödenen iş bedelinden yapılan iş bedelinin mahsubu ile varsa kalan bedel yönünden davanın kısmen kabulüne, bu şekilde bir bedel kalmaması halinde davanın reddine aksi halde davanın kabulüne karar verilmesinden ibarettir.

Açıklanan ilkelere uygun düşmeyen mahkeme kararının bozulması gerekirken, onandığı bu kez yapılan inceleme sırasında anlaşıldığından karar düzeltme talebinin kabulü ile Dairemiz onama ilâmının kaldırılarak mahalli mahkemesince verilen kararın bozulmasına karar verilmesi gerekmiştir